

GJYKATA EVROPIANE E TË DREJTAVE TË NJERIUT

SEKSIONI I TRETË ÇËSHTJA FORTUZI KUNDËR SHQIPËRISË (kërkesa nr. 29237/18)

VENDIM

STRASBURG

22 prill 2025

Ky është vendim përfundimtar, por mund t'i nënshtrohet rishikimit redaktorial.

Në çështjen Fortuzi kundër Shqipërisë,

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (Seksioni i Tretë), e mbledhur si Komitet i përbërë nga:

Lëtif Hüseyinov, *kryetar,*

Darian Pavli,

Úna Ní Raifeartaigh, *gjyqtarë,*

dhe Olga Chernishova, *Zëvendëskancelare e Seksionit,*

Duke pasur parasysh:

kërkesën (nr. 29237/18) kundër Republikës së Shqipërisë të depozituar në Gjykatë sipas nenit 34 të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (Konventa), më 12 qershor 2018, nga shtetasi shqiptar z. Gazmend Fortuzi (kërkuesi), i lindur në vitin 1937, me banim në Tiranë dhe i përfaqësuar nga znj. S. Mëneri, avokate e licencuar në Tiranë;

vendimin për të njoftuar qeverinë e Shqipërisë (Qeveria) të përfaqësuar nga z. O. Moçka, Avokat i Përgjithshëm i Shtetit, për ankimet në lidhje me kohëzgjatjen e procesit për të drejtat e pronësisë së kërkuesit dhe të drejtën e kërkuesit për t'ju drejtuar Gjykatës Kushtetuese, dhe vendimin për të shpallur të papranueshme pjesën tjetër të kërkesës;

parashtrimet e palëve;

Pas diskutimit me dyer të mbyllura më 18 mars 2025,

mori vendimin e mëposhtëm, i cili u miratua po në këtë datë:

OBJEKTI I ÇËSHTJES

1. Kërkesa ka të bëjë me procesin administrativ dhe një padi civile me anë të të cilës kërkuesi kundërshtoi një vendim administrativ që rrëzoi pretendimin e tij për kthimin e pronës. Kërkuesi u ankua për kohëzgjatjen e këtyre proceseve gjyqësore dhe për mungesën e të drejtës së tij për t'ju drejtuar Gjykatës Kushtetuese.

2. Në vitin 1995, kërkuesi depozitoi një kërkesë në Zyrën Rajonale të Durrësit për Kthimin dhe Kompensimin e Pronave (këtu e më poshtë Zyra e Durrësit), ku kërkoi kthimin e një prone që babai i tij i kishte shitur palëve të treta. Kërkesa e kërkuesit u refuzua më 28 qershor 2007 dhe në korrik 2007 kërkuesi depozitoi një ankim në Agjencinë e Tiranës për Kthimin dhe Kompensimin e Pronave (këtu e më poshtë "Agjencia e Tiranës"). Më 13 shtator 2007, Agjencia e Tiranës e refuzoi edhe këtë kërkesë të kërkuesit.

3. Më 10 maj 2010, kërkuesi paraqiti padi civile në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë ku kërkoi anulimin e vendimeve administrative të lartpërmendura dhe njohjen e pronësisë së tij mbi pronën në fjalë. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë rrëzoi ankimin e kërkuesit më 21 tetor 2011.

4. Më 4 nëntor 2011, kërkuesi depozitoi një ankim kundër vendimit të shkallës së parë. Në proceset përpara Gjykatës së Apelit Tiranë kërkuesi kërkoi shtyrjen e seancave të 17 majit, 7 dhe 20 qershorit

dhe 17 korrikut 2021 për shkak të mungesës së avokatit. Më 20 nëntor 2012, Gjykata e Apelit Tiranë la në fuqi vendimin e kontestuar.

5. Më 20 shtator 2014, kërkuesi paraqiti një rekurs në Gjykatën e Lartë, e cila e rrëzoi atë përfundimisht më 8 dhjetor 2015. Kërkuesi nuk u njoftua për vendimin e Gjykatës së Lartë.

6. Më 8 nëntor 2016, në Fletoren Zyrtare u publikua ligji nr. 99/2016. i 6 nëntorit 2016. Ligji shkurtoi afatin kohor për depozitimin e një ankimi kushtetues nga dy vjet në katër muaj “nga momenti i marrjes dijeni për ndërhyrjen” [në një të drejtë ose liri kushtetuese]” (*konstatimi i cenimit*). Ai parashikoi edhe që afati i ri kohor duhet të hyjë në fuqi më 1 mars 2017.

7. Kërkuesi mësoi për vendimin e Gjykatës së Lartë më 22 qershor 2017, kur mori vendimin nga Zyra e Regjistrimit të Gjykatës së Rrethit.

8. Më 21 tetor 2017, kërkuesi depozitoi një ankim kushtetues. Ai u rrëzua nga Gjykata Kushtetuese, më 7 dhjetor 2017, si i depozituar jashtë afatit kohor katërmujor, duke filluar nga data e miratimit të vendimit të kontestuar të Gjykatës së Lartë.

9. Qeveria pretendoi se kërkuesi kishte marrë vendimin e Gjykatës Kushtetuese më 7 dhjetor 2017. Kërkuesi pretendoi që e kishte marrë më 12 dhjetor 2017 dhe paraqiti një njoftim të Gjykatës Kushtetuese që vendimi i 7 dhjetorit 2017 kërkuesit i ishte dërguar më 12 dhjetor 2017.

10. Më 28 mars 2023, kërkuesi ndërroi jetë dhe bashkëshortja e tij Ildika Fortuzi dhe fëmijët e tij Gledion Fortuzi, Eldira Fortuzi dhe Adhurin Fortuzi shprehën dëshirën për të ndjekur kërkesën.

VLERËSIMI I GJYKATËS

SHKELJET E PRETENDUARA TË NENIT 6 § 1 TË KONVENTËS

A. Pranueshmëria

11. Gjykata vëren që ankimet për kohëzgjatjen e procesit dhe për të drejtën e kërkuesit për t’ju drejtuar Gjykatës Kushtetuese nuk janë haptazi të pabazuara, sipas kuptimit të nenit 35 § 3 (a) të Konventës ose të papranueshme për ndonjë shkak tjetër. Prandaj, ato duhet të shpallen të pranueshme.

B. Themeli

1. Kohëzgjatja e proceseve gjyqësore

12. Parimet e përgjithshme në lidhje me kohëzgjatjen e procesit gjyqësor janë përmbledhur në çështjen *Frydlender kundër Francës* ([DHM], nr. 30979/96, § 43, GJEDNJ 2000-VII).

13. Procesi gjyqësor në fjalë filloi në vitin 1995. Megjithatë, për qëllimet e kohëzgjatjes së procesit gjyqësor periudha që duhet të merret parasysh filloi në korrik 2007, kur kërkuesi depozitoi një ankim kundër vendimit të Agjencisë që rrëzoi kërkesën e tij dhe kur lindi një “mosmarrëveshje” sipas kuptimit të paragrafit 1, të nenit 6 (shihni, për shembull *Bara dhe Kola kundër Shqipërisë*, nr. 43391/18 dhe 17766/19, § 64, 12 tetor 2021, dhe *Mitkova kundër ish-Republikës Jugosllave të Maqedonisë*, nr. 48386/09, § 49, 15 tetor 2015). Proceset përpara autoriteteve administrative përfunduan me vendimin e Agjencisë së Tiranës, të 13 shtatorit 2007, pra zgjatën rreth tre muaj që nuk mund të konsiderohet si kohëzgjatje e tepruar.

14. Më 10 maj 2010, kërkuesi filloi procesin gjyqësor për të kërkuar shfuqizimin e vendimeve administrative në fjalë. Këto procese përfunduan me vendimin e Gjykatës Kushtetuese, të 12 dhjetorit 2017. Prandaj ato zgjatën rreth shtatë vjet dhe shtatë muaj përpara të katër shkallëve të juridiksionit.

15. Gjykata vërejtë që çështja kishte të bënte me një mosmarrëveshje për të drejtat e pronësisë së kërkuesit. Edhe pse këto procese nuk kishin natyrë emergjente, ato gjithsesi e mbajtën kërkuesin në gjendje pasigurie për pronën në fjalë për një periudhë kohore të gjatë.

16. Gjykata vëren që kërkuesi kontribuoi në një farë mase në kohëzgjatjen e procesit, duke kërkuar shtyrjen e seancave gjyqësore përpara Gjykatës së Apelit Tiranë në maj, qershor dhe korrik 2012 (shihni paragrafin 4 më lart).

17. Në lidhje me sjelljen e autoriteteve të brendshme, Gjykata vëren që Gjykata e Apelit Tiranë miratoi vendimin e saj më 20 nëntor 2012. Megjithatë, duket se kërkuesi nuk është njoftuar për atë

deri në gusht 2014 sepse rekursi i tij më tej në Gjykatën e Lartë, i depozituar më 20 shtator 2014, nuk u shpall i papranueshëm për depozitim jashtë afatit dhe afati kohor për depozitim të një rekursi në Gjykatën e Lartë për çështjet civile ishte tridhjetë ditë nga data që një palë kishte marrë vendimin e kontestuar (neni 443 i Kodit të Procedurës Civile).

18. Po kështu, vendimi i Gjykatës së Lartë, i miratuar më 8 dhjetor 2015, nuk ju njoftua kërkuessit dhe ai u njoftua për atë vendim vetëm më 22 qershor 2017.

19. Nisur nga kohëzgjatja e përgjithshme e proceseve gjyqësore dhe vonesat në njoftimin e kërkuessit për vendimin e Gjykatës së Apelit Tiranë dhe faktin që vendimi i Gjykatës së Lartë nuk i ishte njoftuar, Gjykata vlerëson që ka pasur shkelje të paragrafit 1, të nenit 6 të Konventës për shkak të kohëzgjatjes së proceseve gjyqësore në fjalë.

2. *Aksesi në Gjykatën Kushtetuese*

20. Parimet e përgjithshme, në lidhje me të drejtën për t'ju drejtuar Gjykatës Kushtetuese të Shqipërisë, në lidhje me afatin e ri katërmujor të prezantuar rishtazi për depozitim të një ankimi kushtetues janë përmbledhur në *Supergrav Albania sh.p.k. kundër Shqipërisë* (nr. 20702/18, §§ 16 dhe 22, 9 maj 2023). Në atë çështje Gjykata gjeti shkelje të paragrafit 1, të nenit 6 të Konventës ku afati kohor për depozitim të një ankimi kushtetues ishte llogaritur nga data e miratimit të vendimit të kontestuar të Gjykatës së Lartë dhe jo nga data e njoftimit të tij tek kërkuessi (ibid., §§ 17–31).

21. Në këtë çështje kërkuessi mësoi për vendimin e Gjykatës së Lartë më 22 qershor 2017 dhe depozitoi ankimin e tij kushtetues më 21 tetor 2017, brenda afatit kohor katërmujor.

22. Gjykata Kushtetuese u shpreh që vula në vendimin e Gjykatës së Lartë, që mban datën 22 qershor 2017, nuk mund të konsiderohej si provë që ai vendim i ishte njoftuar kërkuessit po në atë datë sepse sa herë që një palë kërkonte të merrte vendimin e Gjykatës së Lartë, në atë vendim vendosej vula me datën e njoftimit. Megjithatë, Gjykata Kushtetuese nuk sqaroi në çfarë mënyre një palë mund të jepte një provë pozitive të datës së njoftimit të parë (krahasoni *Azđajić kundër Sllovenisë*, nr. 71872/12, § 69, 8 tetor 2015) ose arsyen pse barrën e provës në këtë drejtim duhej ta kishte vetëm njëra palë. Gjykata vlerëson se fillimisht i takon Gjykatës së Lartë të sigurohet që në dosjen e saj të çështjes të ketë prova për datën e njoftimit të vendimit të saj te palët (shihni *mutatis mutandis*, *Zela kundër Shqipërisë*, nr. 33164/11, § 38, 11 qershor 2024).

23. Nisur nga rrethanat më sipër, Gjykata del në përfundimin që gjen shkelje të paragrafit 1, të nenit 6 të Konventës, në lidhje me të drejtën e kërkuessit për t'ju drejtuar Gjykatës Kushtetuese.

ZBATIMI I NENIT 41 TË KONVENTËS

24. Kërkuessi nuk paraqiti një pretendim specifik për shpërblim të drejtë. Prandaj, Gjykata vlerëson se nuk ka arsye që atij t'i jepet ndonjë shumë për këtë qëllim.

PËR KËTO ARSYE, GJYKATA, UNANIMISHT,

1. *shpall* kërkesën të pranueshme;

2. *shpreh* që është shkelur paragrafi 1, i nenit 6 të Konventës, në lidhje me kohëzgjatjen e proceseve gjyqësore civile në fjalë dhe të drejtën e kërkuessit për t'ju drejtuar Gjykatës Kushtetuese.

Bërë në gjuhën angleze dhe njoftuar me shkrim më 22 prill 2025 sipas Rregullit 77 §§ 2 dhe 3 të Rregullores së Gjykatës.

ZËVENDËSKANCELARE
Olga Chernishova

KRYETAR
Lətif Hüseynov